

Konference EVVO Pardubického kraje: Chraňme, aneb jak neplýtvat

5. října 2022

Hotel Zlatá Hvězda, Litomyšl

- Jste příznivcem omezení plýtvání a opětovného využívání zdrojů / materiálů?
- Chcete získat inspiraci, jak „dovednost v neplýtvání“ předat svým žákům?
- Máte rádi přírodu a chcete se dozvědět, jak ji opravdu chránit?

Bohatý program • Příklady dobré praxe • Praktické inspirativní workshopy

DOZVÍTE SE

NOVINKY Z EVVO

Chraňme aneb jak neplýtvat
MŽP dá 1,8 miliardy na likvidaci skládek i
rozvoj ekocenter

ENVI ZAJÍMAVOSTI

Google ve svých mapách spustí funkci výběru
trasy podle spotřeby paliva
Zastávky MHD v Pardubicích mají design,
který eliminuje nárazy ptáků do skla

NOVINKY

Modrá zpráva pro vodní toky
Aktualizované programy v Paletě

Krajská konference

Chraňme aneb jak neplýtvat

Ekoosvěta pořádá Krajskou konferenci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Pardubického kraje. Těšit se můžete na bohatý program - zajímavé přednášky odborníků z univerzitního prostředí, inspirativní příklady dobré praxe od škol a unikátní praktické workshopy. Na konferenci také proběhne hlasování o nejlepší projekty v rámci soutěže ParDoubek. A jaká témata Vás čekají?

Těšit se můžete například na příspěvky jak odpovědně nakupovat, plýtvání jídla a plýtvání zdrojů, úvod do cirkulární ekonomiky a další.

Dozvíte se také více o programu "Odpovědná spotřeba" pro všechny stupně škol, nebo o principech ZERO WASTE.

V odpoledním programu Vás čekají workshopy na téma:

- Úspory energií
- Cirkulární textil
- Hra Jídlo a "můj život"

Přihlaste se včas! Více informací najdete [zde](#).

MŽP dá 1,8 miliardy na likvidaci ekologických zátěží, skládek i rozvoj ekocenter

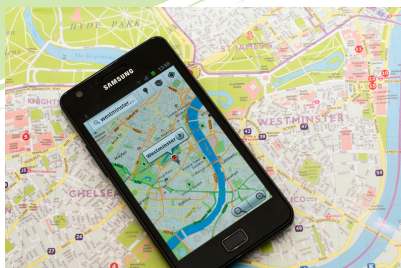
Na likvidaci starých ekologických zátěží dá ministerstvo životního prostředí (MŽP) 1,2 miliardy korun z unijních zdrojů. Dalších 300 milionů korun úřad vyhradil na rekultivaci starých skládek, stejnou částkou podpoří modernizaci ekocenter. Za MŽP to uvedla Dominika Pospíšilová v tiskové zprávě. Balík dotačních výzev bude financován z nového Operačního programu Životní prostředí (OPŽP 2021–2027).

„Pro nás i budoucí generace chceme zdravé a čisté prostředí, proto musíme nejen zamezit nebezpečnému znehodnocování vodních zdrojů a ekosystémů, ale též podporovat vzdělávací činnost v oblasti environmentální osvěty,“ řekla k dotacím ministryně životního prostředí Anna Hubáčková (KDU-ČSL).

Výzva, v níž je k dispozici 1,2 miliardy korun, cílí na sanace závažně kontaminovaných lokalit z doby před rokem 1989, u kterých podle analýzy kontaminace představuje "neakceptovatelné riziko pro lidské zdraví či ekosystémy". *„Prostředky pomohou řešit závažné kontaminace podzemních či povrchových vod, sedimentů, horninového prostředí či půdního vzduchu,“* uvedla Pospíšilová. O dotaci lze požádat od dneška do 18. ledna 2023.

Také 300 milionů korun na rekultivaci skládek je určeno pro ty, které vznikly v předlistopadovém období. Dotace má přispět k minimalizaci množství odtékajících znečištěných průsakových vod, zamezení úniku skládkových plynů a uvedení místa skládky do souladu s okolím. *„Obě výzvy jsou určené pro veřejnoprávní sektor, vlastníky a nájemce zasažených území a subjekty nakládající s odpady,“* upřesnila Pospíšilová. O peníze na likvidaci skládek mohou zájemci požádat od dneška do 18. listopadu příštího roku.

Dalších 300 milionů korun pak pomůže s rozvojem ekocenter zaměřených na klimatické vzdělávání. *„Dotace budou vyplaceny na komplexní projekty zahrnující modernizaci objektů, při níž dojde ke snížení konečné spotřeby energie, k instalaci obnovitelných zdrojů či k realizaci adaptačních opatření na změnu klimatu,“* popsala Pospíšilová. Příspěvek však podpoří i případné terénní úpravy a pořízení vybavení a pomůcek. Příjem žádostí v této výzvě je od dneška do 31. ledna 2023. Okruh možných žadatelů čítá veřejnoprávní sektor, ale i církve, náboženské společnosti či nadace a obecně prospěšné společnosti.

Google ve svých mapách spustí funkcí výběru trasy podle spotřeby paliva

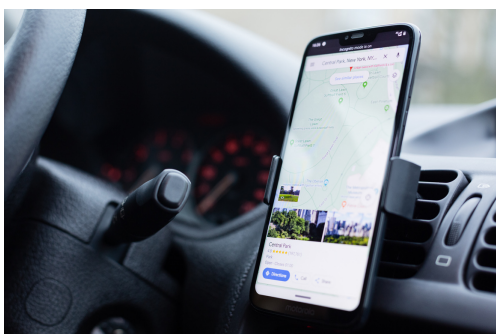
Google v Česku a dalších evropských zemích v nadcházejících týdnech zavede do svých map novou funkci ekologických tras. Řidiči si díky službě založené na umělé inteligenci budou moci zvolit vedle nejrychlejší trasy také cestu nejúspornější, která šetří pohonné hmoty a snižuje uhlíkovou stopu.

Společnost odhaduje, že ekologické trasy mají potenciál ušetřit po celém světě více než jeden milion tun emisí uhlíku ročně, což je podobné tomu, jako kdyby ze silnic zmizelo 200.000 aut. Funkce byla již dříve spuštěná v USA a Kanadě a od té doby podle odhadů ušetřila více než půl milionu tun emisí uhlíku. Nedávno pak byla tato funkce zavedena také v Německu.

Dosud Mapy Google řidičům zobrazovaly jen nejrychlejší možnou trasu do cíle. U návrhu úsporné trasy uživatelé uvidí přibližnou úsporu paliva a časový rozdíl mezi oběma trasami. Funkce řidičům také umožní zvolit si typ pohonu svého vozidla (benzinový, dieselový, hybridní nebo elektrický) a optimalizovat ekologické trasy tak, aby ušetřili co nejvíce paliva nebo baterie. Konkurenční Seznam.cz ve své službě Mapy.cz nabízí buď volbu rychlé trasy se zohledněním provozu nebo bez ohledu na provoz, a pak trasu s nejkratší délkou.

„Umělá inteligence identifikuje všechny relevantní trasy z bodu A do bodu B, a vypočítá spotřebu paliva pro každou z nich na základě historických a reálných dopravních vzorců, sklonu a typu silnice a dalších údajů. Díky tomu dokáže najít nejúspornější a nejrychlejší trasu do cíle,“ uvedla mluvčí Googlu v ČR Iva Fialová.

Mapy Google již delší dobu nabízejí ve své navigaci také různé alternativy k jízdě autem, včetně veřejné dopravy a pěších tras, a zájem o ně podle firmy roste. V České republice lidé například letos v červenci využívali navigaci pro chůzi o 60 procent a pro veřejnou dopravu o 65 procent více než ve stejném období loni.

Zastávky MHD v Pardubicích mají design, který eliminuje nárazy ptáků do skla

Zastávky městské hromadné dopravy v Pardubicích, které stojí u parků a další zelených ploch, budou mít speciální design. První prototypy zastávkových přístřešků mají grafické prvky, které eliminují nárazy ptáků do skel. Zároveň jde o grafiku, která zlepšuje orientaci slabozrakých.

Lidé dopravní podnik upozornili na to, že do některých přístřešků naráželi ptáci, uvedla mluvčí dopravního podniku Jitka Malinská. Nepomohly ani obvyklé siluety ptáků nalepené na skle. Studie ukazují, že optimální je rovnoměrné pokrytí skleněných oken a tabulí. Vzory mohou mít jakékoliv tvary, vertikálně by měly být od sebe deset centimetrů a horizontálně mít mezi sebou mezery pět centimetrů. Pokud jsou vzory dostatečně hustě, mohou mít libovolný tvar, siluety ptáků, květiny, geometrické obrazce, pruhy. Ptáky varuje vizuální podnět. Minimální velikost vzoru je půl centimetru. V Pardubicích jsou na sklech kruhy.

„Je tam i po straně grafický obraz, který bude jednotlivé zastávky odlišovat. Mají zobrazovat místo, jak by postupně vypadalo, kdybychom ho nechali přírodě,“ řekl provozně technický náměstek dopravního podniku Petr Drápalík.

Zastávky v novém provedení zároveň pomohou v orientaci slabozrakým lidem. Body na skle s největším průměrem jsou vodítkem pro lidi se zrakovým handicapem, jsou ve výšce 1,5 až 1,7 metru od země.

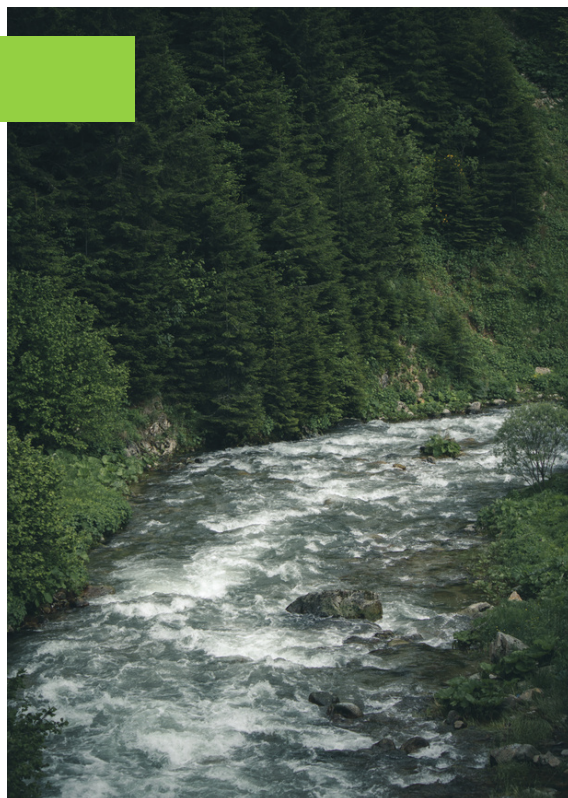
„Konzultovali jsme úpravy s TyfloCentrem (společnost, která poskytuje služby zrakově postiženým), na návrzích s námi spolupracovalo. První prototypy nám ukážou, jestli je to správně,“ řekla Malinská.

Prototypy jsou na stávkách u krajského úřadu a na Stavařově, úpravy dalších 12 zastávek dopravní podnik provede. *„Jsou blízko zeleně, tam má ochrana ptactva smysl. Jinak máme po Pardubicích 80 zastávkových přístřešků, všude speciální design nutný není. Jedna úprava stojí 60.000 korun,“* řekl Drápalík.

Modrá zpráva pro vodní toky

Za posledních 25 let se sice zlepšila kvalita vodních toků, většina však stále spadá do kategorie znečištěná voda, což je třetí stupeň znečištění z pěti. Zároveň přibývá více úseků vod, které jsou jen mírně znečištěné, resp. nejsou nijak významně ovlivněné lidskou činností. Vyplývá to z každoroční zprávy o stavu vodního hospodářství, takzvané Modré zprávy, kterou vydávají společně ministerstvo zemědělství a ministerstvo životního prostředí. Třetí kategorie znečištění je stav povrchové vody ovlivněný lidskou činností tak, že nemusí vytvořit podmínky pro existenci bohatého a vyváženého ekosystému. V Česku se přitom stále vyskytují úseky, které spadají i do páté kategorie, v níž se vyskytuje velmi silně znečištěná voda. Toto znečištění přitom umožňuje jen existenci silně nevyváženého ekosystému.

Aktualizované programy v Paletě

Na [webových stránkách](#) ekocentra PALETA najdete novou nabídku programů pro mateřské, základní a střední školy. Pro ty nejmenší zde připravili například vzdělávací program BYLINKY, CO ŽIJE V ZEMI nebo DOMÁCÍ ZVÍŘÁTKA. Děti z prvního stupně ZŠ mohou společně objevit například AFRICKOU VESNICI. Program je opravdu bohatý a v PALETĚ se na Vaši návštěvu již těší!

NENECHTE SI UJÍT

ZO ČSOP Rybák Svitavy

a

Městské muzeum a galerie ve Svitavách

Ptačí festival

Vycházka za ptáky Opatovských rybníků spojená s kroužkováním a soutěží pro děti.

V sobotu **1. 10.**

Sraz v **9:00** na hrázi rybníku **Hvězda**

(u Třebovic v Čechách)

Vedou **Jakub Vrána** a **Jiří Mach**

(mail: kuba.vrana@email.cz, tel.: 739697659)

A GALERIE
VE SVITAVÁCH

Městské muzeum a galerie ve Svitavách
Vás zve na výstavu

Houby Svitavska

houbařská poradna
Josefa Zedníka
24. a 25. 9. 2022
13–17 hod.

expozice jedlých, nejedlých i jedovatých druhů
rostoucích v našem regionu

23.–25. 9. 2022

o víkendu mimořádně otevřeno
9–12 a 13–17 hodin